

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ІСТОРІЯ СОЦІОЛОГІЇ

спеціальність	054 «Соціологія»	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Соціологія	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Агаларова Карина Адільївна

Вища освіта – спеціальність соціолог-політолог, викладач соціально-політичних дисциплін
Науковий ступень – кандидат соціологічних наук 22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології
Вчене звання – доцент кафедри соціології та політології.

Досвід роботи – 20 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- Співтворка одного навчального посібника для опанування курсу Історія соціології: Історія соціології: навчальний посібник / За заг. редакцією І.П. Руценка – Х.: НТУ «ХП» , 2017.

Авторка міжнародних та фахових публікацій:

THE INTERNET AS AN EDUCATIONAL AND COMMUNICATIVE ENVIRONMENT FOR STUDENT YOUTH // AD ALTA:

Journal of Interdisciplinary Research: [http:// www.magnanimitas.cz /12-01-xxv](http://www.magnanimitas.cz/12-01-xxv) (2022) (Article Web of Science of Core Collection);

SOCIAL ADVERTISING AS A TOOL OF SOCIAL MARKETING AND A WAY TO FORM A POSITIVE BRAND IMAGE // AD ALTA:

Journal of Interdisciplinary Research: [http:// www.magnanimitas.cz /12-01-xxv](http://www.magnanimitas.cz/12-01-xxv) (2022) (Article Web of Science of Core Collection).

Підвищення кваліфікації за програмою Парадигма вищої освіти в умовах війни та глобальних викликів XXI століття. Свідоцтво ADV-180705-OSUIA від 28.08.2022. Навчальне навантаження 180 годин / 6 кредитів.

Авторка 1 навчально-методичного та співавторка 5 навчальних та навчально-методичних посібників;

телефон

0975073388

електронна пошта

karinaagalarova18@gmail.com

дистанційна
підтримка

Zoom

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування компетентностей для професійної діяльності за спеціальністю 054«Соціологія»
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, позааудиторні заняття, реферативна робота
Обсяг і форми контролю	8 кредити ECTS (240 годин): 60 годин лекції, 60 практичні, підсумковий контроль – залік, екзамен.
Вимоги викладача	вчасне виконання індивідуальних завдань, виконання тестових завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	СК02. Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій.	Програмні результати навчання	PH02. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми. PH03. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.
--------------------	--	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Теоретичні аспекти соціології культури

Лекція 1.	Введення в курс Історія соціології	ПЗ 1	Введення в курс Історія соціології	Самостійна робота	Підготовка рефератів, презентацій за темами курсу: Предмет історії соціології. Характеристика наукової школи. Види наукових шкіл в історії соціології. Характеристика парадигми. Види парадигм в історії соціології. Міф та епос як найдавніші форми відображення раннього суспільства. Протосоціологічне знання стародавнього Китаю, Індії, Вавилону, Єгипту. Соціальна-економічна та політична обумовленість емпіричних досліджень в античних суспільствах. Протосоціологічні знання середньовічної Західної Європи. Протосоціологічні знання в арабо-ісламському світі. Внутрішня суперечливість концепцій соціального утопізму. Еволюція ідей гуманізму в Італії 14-16 ст. Емпіричні дослідження епохи середньовіччя у Західній Європі. Соціальні погляди Ф. Бекона Соціально-політичні погляди Г.Гроція Антимонархічна соціально-політична доктрина Дж. Мільтона. Протосоціологічні ідеї Дж. Віко. Проблема громадянського суспільства в німецькому ідеалізмі.
Лекція 2.	Соціальні вчення античності	ПЗ 2	Соціальні вчення античності		
Лекція 3.	Соціальні вчення епох Середньовіччя та Відродження.	ПЗ 3	Соціальні вчення епох Середньовіччя та Відродження.		
Лекція 4.	Соціальні вчення Нового часу та епохи Просвіти.	ПЗ 4	Соціальні вчення Нового часу та епохи Просвіти.		

Модуль 2. Соціологічні концепції XIX ст. початку XX ст.

Лекція 5.	Виникнення соціології як самостійної науки.	ПЗ 5	Виникнення соціології як самостійної науки.	Самостійна робота	Криза методології традиційного суспільствознавства. Виникнення позитивізму та його характерні особливості. Лінійна система класифікації наук і місце в ній соціології за О. Контом Проблеми органіцизму та еволюціонізму в соціології О.Конта. Спільне та особливе у працях Г.Спенсера та Ч.Дарвіна. Принципові відмінності біологічної та соціальної еволюції Позитивизм Конта и позитивизм Спенсера (порівняльна характеристика). Реформи як позитивні форми історичних змін за Г. Спенсером. Спенсер як засновник "соціології порядку". Історичні та теоретичні передумови формування соціологічних ідей К.Маркса і Ф.Енгельса. Марксизм як форма економічного детермінізму. «Конфліктологічний аспект» в марксистській теорії суспільства. Марксистська теорія суспільної свідомості. Марксизм как соціологічна концепція и марксизм как «революційне вчення». Сутність принципу редукціонізму як провідного елемента натуралістичних теорій. Інтелектуальна генеалогія соціал-дарвінізму (Т. Мальтус, Ч. Дарвін, Г. Спенсер). «Теорії геополітики» (К. Хаусхофер та ін.) Недоліки психологічного редукціонізму в соціології. Роль провідних інстинктів людини за Фрейдом Зв'язок соціально-політичних явищ кінця XIX – початку XX з теорією масового суспільства Лебона. Застосування теорії наслідування Тарда для пояснення сучасних процесів у світі. «Психологія народів» В. Вундта і «соціологія» О. Конта: два альтернативні проекти створення спеціальної наукової дисципліни.
Лекція 6.	Соціологічна теорія Г. Спенсера.	ПЗ 6	Соціологічна теорія Г. Спенсера.		
Лекція 7	Історичний матеріалізм Карла Маркса.	ПЗ 7	Історичний матеріалізм Карла Маркса.		
Лекція 8.	Натуралістичні напрями в соціології другої половини XIX ст. – початку XX століття.	ПЗ 8	Натуралістичні напрями в соціології другої половини XIX ст. – початку XX століття.		
Лекція 9.	Психологічний напрямок в історії соціології.	ПЗ 9	Психологічний напрямок в історії соціології.		

Модуль 3. Класичні соціологічні теорії кінця XIX ст. – початку XX ст

Лекція 10.	Соціологічна концепція Е. Дюркгейма	ПЗ 10	Соціологічна концепція Е. Дюркгейма	Самостійна робота	Основні методологічні імперативи дюркгеймовської соціології Колективні уявлення як духовний субстрат суспільства. Особливість підходу Дюркгейма до соціальної норми. «Веберіанська парадигма» в соціології, її основні риси. Різниця концепцій Вебера і Дюркгейма. Вплив релігійної етики на тип і результати господарювання. Теорія раціоналізації. Номіналістичні установки в концепції Вебера. Соціальна дія як єдино реальний факт соціального життя. Змістовна проблематика німецької соціології: основні теми і напрямки дослідних пошуків. Система соціологічного знання та її внутрішня структура за Ф. Тьонісом Основні категорії зіммелевської соціології. Символи домінуючих в суспільстві тенденцій прогресуючої формалізації (за працею Зиммеля «Філософія грошей») Характеристики універсальних структур соціально-політичної організації за В. Парето. Порівняльний аналіз основних положень В. Парето і Г. Моски. Внутрішньопартійна демократія і її переродження в олігархію за Р. Міхельсом. Витоки французької емпіричної соціології. Соціально-статистичні дослідження поч. 19 ст. в Англії.
Лекція 11.	Соціологічна концепція М. Вебера.	ПЗ 11	Соціологічна концепція М. Вебера.		
Лекція 12.	Німецька класична соціологія	ПЗ 12	Німецька класична соціологія		
Лекція 13	Соціологічні погляди В. Паретто, Г. Моски та Р. Міхельса.	ПЗ 13	Соціологічні погляди В. Паретто, Г. Моски та Р. Міхельса.		

Лекція 14	Зародження і розвиток емпіричної соціології.	ПЗ 14	Зародження і розвиток емпіричної соціології.	Статистика і ранні соціальні обстеження у Німеччині. Роль Чикагської школи в розвитку соціології. Інституалізація емпіричної соціології. Соціокультурні процеси в Україні в 17 ст. – початку 19 ст. та їх роль розвитку національної свідомості. Українське духовне відродження XIX ст. і початок формування національної академічної традиції в галузі соціології.
Лекція 15	Розвиток соціологічної думки в Україні.	ПЗ 15	Розвиток соціологічної думки в Україні.	

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<p>1. Історія української соціологічної думки : навчальна біографічна енциклопедія./ За наук. ред. В. М. Пічі [В.М. Онищук, Ю.Ф. Пачковський, Н.М. Цимбалюк та ін.]. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2020.</p> <p>2. Історія соціології : навч. посібник / К. А. Агаларова [та ін.] ; ред. І. П. Рущенко ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : ТОВ "Планета-Прінт", 2017. – 432 с.</p> <p>3. Гуменюк Л.Й. С 56 Соціологія: Хрестоматія (від першоджерел до сучасності). У 2-х томах. – Т.1. – Львів: ЛьвДУВС, 2019.</p>	Методичне забезпечення	1. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія соціології» складена для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 054«Соціологія» / Укл.К. А. Агаларова. – Харків, 2022. – 26 с.
-------------------	--	-------------------------------	--

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумковий контроль	100-бальна, національна ECTS	до 50	50% від підсумкової оцінки за навчальний курс (залік, екзаменаційне випробування в усній формі або тестування)
Поточний контроль	100-бальна накопичувальна	до 50	якість та активність роботи на лекційному занятті (участь у дискусії тощо)
			якість та активність роботи на практичному або семінарському занятті (виконання завдань, участь у дискусії)
			якість виконання завдань у межах самостійної роботи
			якість виконання індивідуального завдання

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.